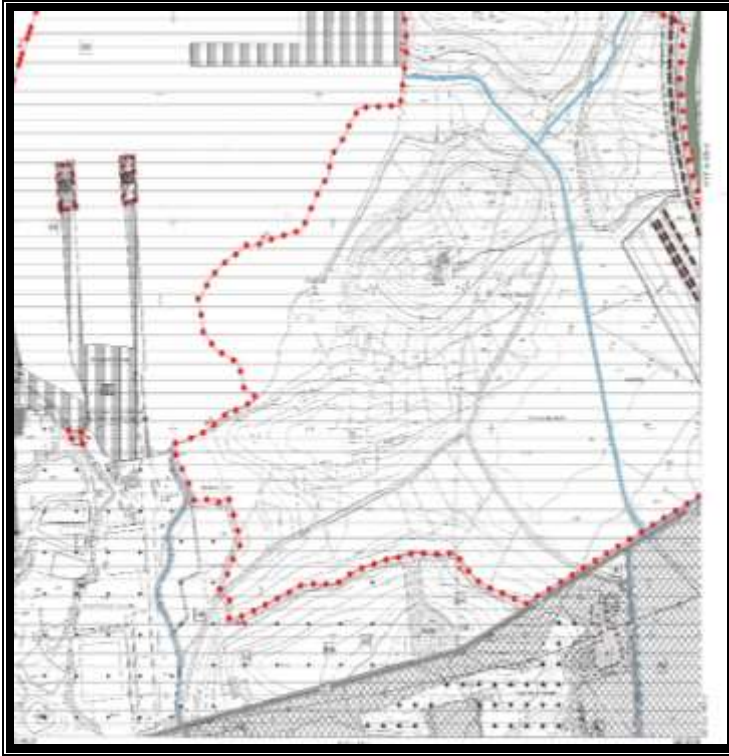

İZMİR İLİ, ALIĞA İLÇESİ, ÇAKMAKLI KÖYÜ, KENDİRLİ
MEVKİİ İLAVE LİMAN AMAÇLI NAZİM İMAR PLANI
ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU
(III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZİM İMAR PLANI)

EFOR ŞEHİR PLANLAMA MİM. MÜŞ. VE İNŞ. TİC. LTD. ŞTİ.

Adres : Uğur Mumcunun Sokağı 16/2 GOP/ANKARA

Tel : (0312) 437 07 30

Fax : (0312) 437 07 29

E-posta: info@eforplanlama.com

2021

İÇİNDEKİLER

1. PLANLAMA ALANININ ÜLKE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ	1
2. PLANLAMA ALANININ COĞRAFİ YAPISI.....	2
3. PLANLAMA ALANININ SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI.....	2
4. PLANLAMA ALANININ ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ	3
5. İDARİ YAPI, SINIRLAR	3
6. PLANLAMA ALANI ÇEVRESİNDEKİ KIYI TESİSLERİ	3
7. PLANLAMA ALANI VE YAKIN ÇEVRESİNDEKİ ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLARA İLİŞKİN BİLGİLER	4
8. MÜLKİYET BİLGİSİ.....	4
9. ÜST ÖLÇEK PLAN KARARLARI	5
10. PLANLAMA ALANI YAKIN ÇEVRESİ MER'İ PLAN BİLGİSİ.....	5
11. ÖNCEKİ PLAN KARARLARI.....	6
12. HALİHAZIR HARİTA BİLGİSİ.....	6
13. PLANA İLİŞKİN RAPORLAR.....	7
13.1. İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu.....	7
13.2 Çevresel Etki Değerlendirmesi	7
14. PLAN KARARLARI	7
KAYNAKLAR:	16

EKLER: 1: T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü'nün 28722 Sayılı Yazısı

Koruma Amaçlı İmar Planı Yapımına Yönelik Uzman Raporları

2. Koruma Amaçlı İmar Planı Arkeoloji Raporu

3. Koruma Amaçlı İmar Planı Mimari İnceleme ve Değerlendirme Raporu

4. Koruma Amaçlı İmar Planı Sosyolojik İnceleme ve Değerlendirme Raporu

1. PLANLAMA ALANININ ÜLKE VE BÖLGESİNDEKİ YERİ

Planlama alanı İzmir ili, Aliağa ilçesi, Çakmaklı Mahallesi, Kendirci mevkiinde Nemrut Körfezi kıyısında yer almaktadır.

Planlama alanı, Nemrut Sanayi Bölgesi sınırlarında yer almaktadır.

Planlama alanı, 1/25000 ölçekli Urla-K17-b3 numaralı paftada yer almaktadır.

Planlama alanı, Aliağa ilçesinin Yeni Foça Karayolunun kuzeyinde yer alan sanayi bölgeleri entegre çalışan Nemrut Limanlar Bölgesi işletmeleri dahilinde yer alan Ege Gübre Sanayi A.Ş. Limanı'nın devamı niteliğinde, sahanın kuzey ucunda konumlanmıştır.

Ege Gübre İskelesi 38°45'30'' Kuzey(N) enlemi ve 26°55'46'' Doğu(E) boylamında yer almaktadır.

Proje alanı, deniz üzerinde olup, benzersiz özellikteki jeolojik ve jeomorfolojik oluşumların bulunduğu alanlar, meskun bina işyeri vb. yapılar, yer altı suları, enerji nakil hatları ile tarım ve orman alanları ile ilişkisi yoktur.

Planlama alanının;

-Kuzeyinde; Nemrut Körfezi, Petkim Limanı ile Petrol Ofisine ait iskeleler

-Batısında; İDÇ (yaklaşık 200 m), Batıçim (yaklaşık 465 m), Ege Çelik (yaklaşık 760m), Habaş'a (yaklaşık 1,3 km) ait İskele, 750 m mesafeden başlayan orman alanı

-Güneyinde; EGE Gübre ve OPET'e ait tesisler, yaklaşık 823 m mesafede Odak Kömür İşletmesi yaklaşık 1,4 km mesafede İzmir Demir Çelik Fabrikası ve yaklaşık 2,2 km mesafede de Yenifoça-İzmir karayolu,

-Güneybatısında; Yaklaşık 1,5 km'de Çakmaklı Mahallesi, yaklaşık 1,7 km mesafede MKEK kara hurdası sökülme sahası

-Doğusunda; Yaklaşık 0,5 km'de Kyme Antik kenti, yaklaşık 2,5 km mesafede İzmir Çanakkale Devlet Karayolu ve Devlet Demir Yolu bulunmaktadır.

2.PLANLAMA ALANININ COĞRAFİ YAPISI

Ege Gübre Sanayi A.Ş. Liman alanının geri sahası genel anlamda düz bir arazi yapısına sahiptir.

Planlama sahası, deniz içinde, 23,5 metrelik derinlikten başlayan doğudaki planlama sahasının derinliği 25,5 metreye, 27 metrelik derinlikten başlayan batıdaki planlama sahası derinliği ise 28,5 metreye kadar ulaşmaktadır.

Proje alanı, Güzelhisar Çayı'na kuş uçuşu yaklaşık 9 km, Güzelhisar Barajı'na ise yaklaşık 15,5 km mesafede yer almaktadır.

3.PLANLAMA ALANININ SOSYAL VE EKONOMİK YAPISI

Projenin gerçekleştirileceği İzmir ilinde 2014 sayımına göre toplam nüfus 4.113.072 kişi olup, Aliağa ilçesinde ise 83.366 kişidir.

İzmir ilinde tarıma dayalı sanayi kolları oldukça gelişkindir. Tekstil, hazır giyim, gıda, içki, bira, tütün yem sanayi en önemli iş kolları arasındadır. Bunların dışında, demir-çelik, petrokimya, otomotiv, çimento, ayakkabı, gübre, tarım makineleri ve seramik sanayi iç ve dış pazara yönelik olarak üretim yapıyor. Liman kenti olmasının yanında, hammadde kaynakları, nitelikli işgücü ve ulaşım olanaklarının genişliği, sanayinin gelişmesine olanak vererek İzmir'i bölgenin ticaret merkezi konumuna getirmiş durumdadır. Sanayi sektöründe üretilen mallar, dünya standartları ölçüsünde kaliteye sahiptir. Yörede kömür, altın, bakır, kurşun, çinko, demir, antimon, perlit, grafit, asbest, titanyum, dolomit ve mermer madenleri çıkarılıp işlenmektedir. İnşaat malzemeleri imalatı ve inşaat yapımı alanlarında Türkiye'nin en gelişmiş kentlerinden birisidir. Sanayi bakımından Marmara Bölgesi'nden sonra ikinci sırada gelir. Bölümler arasında gelişmişlik ve sanayi oranı bakımından büyük farklılık vardır. Asıl Ege Bölümü sanayi bakımından daha gelişmiştir. Zaten bölgenin en büyük ve gelişmiş kenti İzmir de bu bölümde yer alır.

İzmir sanayisi, fuarı ve ihracat limanı ile önemli bir kentimizdir. İzmir'de Aliağa Petrol Rafinerisi de bulunmaktadır. İzmir'de otomotiv, madeni eşya, kimya, seramik, dokuma, çimento, sigara ve zeytinyağı sektörleri vardır.

4. PLANLAMA ALANININ ULAŞIM AĞINDAKİ YERİ

Liman alanı İzmir-Çanakkale karayoluna ve D.D.Y.'na yaklaşık 2,5 km mesafede olup, tesisi ikiye bölen Yeni Foça-Aliğa ilçeleri bağlantı yolu ile ulaşım ağına irtibat sağlanmaktadır.

Ege Gübre İskelesi, Nemrut koyu, iç limanının güney doğusunda bulunmaktadır. Nemrut Sanayi Bölgesi-Aliğa/İzmir (İzmir şehir merkezine uzaklığı 60km) İzmir-Çanakkale karayoluna ve D.D.Y' na 1.700 m mesafede olup, arazisini ikiye bölen Yeni Foça-Aliğa ilçeleri bağlantı yolu ile ulaşım ağına irtibat sağlanmaktadır.

Ege Gübre Sanayi A.Ş.' ye ait liman alanına ulaşım Yeni Foça Aliğa karayolu ve sanayi içi imar yolları ile sağlanmaktadır.

5. İDARİ YAPI, SINIRLAR

Planlama alanı; Ege Bölgesi Ege Bölümünde, Ege Bölgesinin kuzeybatısında, İzmir ili, Aliğa ilçesi, Çakmaklı Mahallesi sınırları içindedir.

İzmir ilinde Aliğa, Balçova, Bayındır, Bayraklı, Bergama, Beydağ, Bornova, Buca, Çeşme, Çiğli, Dikili, Foça, Gaziemir, Güzelbahçe, Karabağlar, Karaburun, Karşıyaka, Kemalpaşa, Kınık, Kiraz, Konak, Menderes, Menemen, Narlıdere, Ödemiş, Seferihisar, Selçuk, Tire, Torbalı, Urla ilçeleri yer almaktadır. Aliğa ilçesinde 30 tane mahalle vardır.

6. PLANLAMA ALANI ÇEVRESİNDEKİ KIYI TESİSLERİ

Ege Gübre Sanayi A.Ş. Limanı ülkenin önemli liman işletmelerinden biri olup, bölge ve hinterlandının aktif endüstriyel ve enerji faaliyetleri için denize açılan ehemmiyetli kapılarından biridir. Etrafında bulunan diğer önemli ve benzer referanslar İzmir Demir Çelik, Batıçim, Ege Çelik, Habaş, Nemport ve Petkim ve Petrol Ofisi limanlarıdır.

Planlama alanı çevresi, Aliğa ilçesinin sanayi potansiyeli ve endüstriyel faaliyetleri doğrultusunda limancılık faaliyet alanı olarak kullanılmaktadır. Planlama alanının kuzey yönden cephe aldığı Nemrut Körfezinde çeşitli büyüklüklerde farklı amaçlar için kullanılan ve özel sektör tarafından işletilen kıyı yapıları bulunmaktadır. Bu kıyı yapıları, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca çeşitli tarihlerde onaylanmış uygulama imar planları doğrultusunda inşa edilmiş ve halen faaliyetlerini sürdürmektedirler. Alanda demir çelik sektörü hammaddesi

olan hurda demir ve işleme sonrası demir çelik, petrol türevleri ve gazlar, konteyner, gübre hammaddesi ve gübre elleçlemesi yapılmaktadır.

7. PLANLAMA ALANI VE YAKIN ÇEVRESİNDEKİ ÖZEL KANUNLARA TABİ ALANLARA İLİŞKİN BİLGİLER

Proje alanı içerisinde milli parklar, tabiat parkları, sulak alanlar, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, yaban hayatı koruma alanları, yaban hayatı yetiştirme alanları, kültür varlıkları, tabiat varlıkları, Boğaziçi Kanuna göre koruma altına alınan alanlar, biyogenetik rezerv alanları, biyosfer rezervleri, özel çevre koruma bölgeleri, özel koruma alanları, turizm bölgeleri ve koruma altına alınmış diğer alanlar bulunmamaktadır.

Bakanlar Kurulu tarafından “Özel Çevre Koruma Bölgeleri” olarak tespit ve ilan edilen alanlar kapsamında ‘Foça Özel Çevre Koruma Bölgesi’nin proje alanına uzaklığı kuş ölçümü yaklaşık 18 km olup, projeden kaynaklanacak herhangi bir tehdit görülmemektedir.

Planlama alanı 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı’na göre I. Derece Sit Alanı olan Kyme Antik Kenti sınırının hemen dışında bulunmakta olup, III. Derece sit alanının içerisinde yer almaktadır. Proje kapsamında ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda hareket edilerek gerekli önlemler alınacaktır. EGE Gübre Sanayii A.Ş.’ne ait saha ve civarı T.C. Kültür Bakanlığı İzmir 2 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu’nun 28.03.2019 tarih ve 11049 sayılı kurul kararı ile güncellenerek yürürlükteki halini almıştır.

8. MÜLKİYET BİLGİSİ

Mevcut liman alanı Milli Emlak Genel Müdürlüğü tarafından 74.789,65m²’lik kullanma izni verilen alan içerisinde yer almakta olup, kıyı kenar çizgisinin kara tarafında liman geri sahasında kalan 58 ada 1 parsel Ege Gübre A.Ş.’ye aittir. Proje kapsamında gerçekleştirilecek iskele kapasite artışı denizde yer aldığından ve gerekli kiralama işlemleri Maliye Bakanlığı’ndan (Milli Emlak Genel Müdürlüğü) yapılacaktır.

9. ÜST ÖLÇEK PLAN KARARLARI

1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

Ege Gübre Sanayi A.Ş.'ye ait 74.789,65m²'lik mevcut liman alanı, 30.12.2014 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü tarafından onanan İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planında "Liman/Liman Geri Sahası" kullanımında kalmaktadır.

Söz konusu planın Plan Uygulama Hükümlerinin 8.18.2. maddesinde "Liman Alanlarında yapılanma koşulu 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve ilgili yönetmelikleri çerçevesinde hazırlanacak alt ölçekli planlarda belirlenecek." denmektedir.

1/25.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı

Mevcut Liman alanı İzmir Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 12.09.2012 tarih 05/843 sayılı kararıyla onaylanan İzmir Büyükşehir Bütünü 1/25.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda "Liman ve Liman Geri Hizmet Alanı" ve kullanımında kalmaktadır.

Söz konusu planın Plan Uygulam Hükümleri'nin 7.7.4.1. maddesinde "Limanlar'da yapılanma koşulları Denizcilik Müsteşarlığı'nın uygun görüşü alınarak, 3621/3830 sayılı Kıyı Kanunu ve ilgili yönetmelikleri, Çevre Kanunu ve İlgil Yönetmelikleri'ne uyularak hazırlanacak nazım ve uygulama imar planlarında belirlenecek." denmektedir.

10. PLANLAMA ALANI YAKIN ÇEVRESİ MER'İ PLAN BİLGİSİ

Ege Gübre Sanayi A.Ş Limanı İlave İmar Planı; mevcut Ege Gübre Sanayi A.Ş Liman alanının iki iskelesine de yapılacak 100'er metrelik ilave sahaları kapsamakta olup, ilave edileceği mevcut liman alanına ilişkin yürürlükteki planlar aşağıda verilmiştir.

Mer'i 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı

İzmir ili, Aliğa ilçesi, Nemrut Körfezi, "Dolgu Alanı ve İskele Alanı" olarak kullanılan alan; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'nce **25.12.2012 tarih ve 19757 sayılı olur** ile "Münhasıran Liman" alanı olarak onaylanmıştır.

Mer'i 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planı

Mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 18.06.2008 tarih ve 3571 sayılı makam oluru ile onaylanan "Dolgu Alanı ve İskele Alanı" olarak belirlenen kullanım kararlarının "Liman" olarak değiştirilmesine yönelik hazırlanan "Liman Amaçlı" 1/1000

ölçekli Uygulama İmar Planı 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu'nun 7. Maddesi uyarınca Bakanlık Makamının **25.12.2012 tarih ve 19757 sayılı Makam Olur'u** ile onaylanmıştır.

11.ÖNCEKİ PLAN KARARLARI

Ege Gübre Sanayi A.Ş. tarafından kullanılan kıyı tesislerine ilişkin Mülga Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından onaylanan(18.06.2008/3571) planlarda “İskele ve Dolgu Alanı” olarak kullanım kararı bulunan onaylı imar planlarına uygun inşa edilen İskele ve Dolgu Alanı üzerinde daha büyük ölçekte faaliyet gösterebilmek, tesislere yanaşacak gemilerin barınma, yükleme boşaltma, giriş çıkış ve demirleme faaliyetlerini düzenlemek, su, yakıt vb. ihtiyaçlarını karşılamak, yüklerin emniyetini ve transferini sağlamak, gümrükleme işlemlerini yapmak, devlete ödenecek vergi, resim, harç ve hasılat payları ile ilgili mevzuatta yer alan avantajlardan faydalanabilmek amacıyla 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı Değişikliği(Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, 25.12.2012/19757) ile “İskele ve Dolgu Alanı” olarak belirlenen kullanım kararı “Liman” olarak değiştirilmiştir.

Plan sahasının ilave edileceği Liman Sahasının geri sahasındaki endüstriyel bölge(Kıyı Kenar Çizgisinin Kara tarafı) İzmir Büyükşehir Belediye Meclisinin 12.06.2015 tarih ve 05/621 sayılı kararı ve İzmir 2 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 02.09.2015 tarih, 5624 sayılı kurul kararına istinaden Başkanlık makamınca 22.10.2015 tarihinde onanan Aliağa ilçesi, “Kyme-Bozhöyük 1. ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanları'na ilişkin NİP-2902,2 plan işlem nolu 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı İlave ve Revizyonu'na haizdir.

12. HALİHAZIR HARİTA BİLGİSİ

İtrf 96 datumu 1998.0 epoğun GRS80 Elipsoid, Transversal Mergator™ izdüşümünde ve 3 derecelik dilim esasına göre düzenlenmiştir. Müteahhit Cansu Harita İnş. Ltd. Şti. tarafından yapılan 4 adet 1/1000 ölçekli halihazır harita (K17B24C4A) İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığınca 07.01.2011 tarihinde onaylanmıştır.

Kıyı Kenar Çizgisinin planlama alanı içinden geçen bölümü 07.12.1982 tarihinde Belediye Teknik Hizmetler Genel Müdürlüğü'nce onanmış ve ITRF 96 koordinat sistemindeki dikey hâlihazır haritalara güncel aktarımı 23.03.2009 tarihinde yapılmıştır.

13. PLANA İLİŞKİN RAPORLAR

Planlama alanında İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu, Çevresel Etki Değerlendirme Raporu hazırlanmış ve onaylanmıştır.

13.1. İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (İzmir İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü) tarafından 30.12.2015 tarihinde İzmir ili Aliağa ilçesi Çakmalı Mahallesi Nemrut Körfezi'nde 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planına Esas ve 1/1000 Ölçekli Uygulama İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu onaylanmıştır. İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu Sonuç ve Öneriler kısmı Uygulama İmar Planı Açıklama Raporunda verilmiştir.

13.2 Çevresel Etki Değerlendirmesi

Planlama alanının bulunduğu "Dolgu Alanı, Rıhtım ve İskele" projesi hakkında 16.12.2003 tarih ve 25318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ÇED Yönetmeliği'nin 14. Maddesi gereğince Mülga Çevre ve Orman Bakanlığınca 17.02.2006 tarih ve 1085 karar no ile "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı verilmiştir.

14. PLAN KARARLARI

Planlama çalışmasının amacı; Ege Gübre Sanayi A.Ş.'nin kullanımındaki "Münhasıran Liman" faaliyetindeki alanın, dış ticaret talebine cevap verebilmesi, gemilerin büyüklüğüne yanıt verecek iskele uzunluğu gereksinimi sebebiyle gemi yanaşma sahasını artırarak limanda yığılmalara engel olunması planlanmakta olup, söz konusu limanda yer alan iskelelerin her birinin 100'er metre kuzey yönünde uzatılması planlanmaktadır.

Bu kapsamda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü'nce 25.12.2012 tarih ve 19757 sayılı olur ile onaylanan İzmir ili, Aliağa ilçesi, Nemrut Körfezi, Liman Amaçlı Nazım ve Uygulama İmar Planı'nın tadil edilmesi maksadıyla; 3194 sayılı İmar Kanunu, 3621 sayılı Kıyı Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu, 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, *Kıyı Yapı ve Tesislerinde Planlama ve Uygulama Sürecine İlişkin Tebliğ ve bu Tebliğ'in "Mevcut onaylı planda, esash değişiklik*

gerektirmeyen ve kullanımların niteliğini değiştirmeyen konulara ilişkin ilave, değişiklik veya revizyon imar planı teklifleri” hükmü kapsamında hazırlanmıştır.

Mevcut iskelelerin her birinin 100’er metre uzatılması ile 321.000 m²’lik liman alanı 7.000 m² artarak 328.000 m² olacaktır.

İzmir ili, Aliağa ilçesi, Çakmaklı Mahallesi sınırları içerisinde “Liman Alanı” amaçlı 1/5000 Ölçekli İlave Nazım İmar Planı; K17B24C halihazır harita paftası içerisinde kalan, toplam 0.7 ha büyüklüğündeki alandır.

Plana ilişkin kurum görüşleri sorulan T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü’nün 28722 sayılı yazısında konuyu aşağıdaki hususlara göre değerlendirmiştir:

•Ege Gübre 1,2 ve 3 no.lu iskelelere yapılacak manevralar için Ege Gübre ile Nempport limanları arasında kalan manevra koridorundaki derinliklerin yetersiz olduğu, bu sebeple kapsamlı bir batimetri çalışmasının yapılması gerektiği, ayrıca adı geçen iskelelere yanaşabilecek en büyük tasarım gemisi için modelleme raporunda belirtilen derinliklere ulaşılması, aksi halde bu iskelelere yanaşacak gemiler için draft sınırlaması uygulamasının yapılması,

•Hali hazırda Ege gübre 1 no.lu iskelede Petrol/Ürün Tankeri, Amonyak yükü taşıyan sıvılaştırılmış gaz gemisi (LPG) ve Kimyasal Tankerlerin yanaşarak tahmil tahliye operasyonları gerçekleştirdiği ve iskele üzerinde bu operasyonların temini amacıyla boru devrelerinin bulunduğu; bu kapsamda tesisin 2 ve 3 no.lu iskelelerine yanaşacak gemilerin pruva hattının iskele üzerinde bulunan bahsi geçen boru devrelerini geçmemesi,

•Ege Gübre 2-3 no.lu iskelelere 398 metre boyundaki konteyner gemilerinin yanaşma manevralarında; Nempport ve Ege Gübre iskelelerinde herhangi bir gemi olmamasına rağmen emniyetli manevra koridoru genişliğinin dışında sancak ve iskelede 35’er metrelik mesafe kaldığı, bu itibarla gerçek koşullar altında rüzgâr nedeniyle yaşanabilecek düşmeler de dikkate alınarak tesiste 2-3 no.lu iskelelere yanaşacak olan 398 metre boyundaki en büyük tasarım gemisi için dar alanlarda yüksek risk içereceği, bu boyuttaki gemiler için bu alanın kullanılmaması,

•Ege Gübre 2-3 no.lu iskelelere 290 metre boyundaki dökme yük gemilerinin 20 knot’a kadar olan rüzgârlı havalarda toplamda 240 BP gücünde her yöne çalışan en az 4

römorkörle yanaşma/ayırılma manevralarının yapabileceği, 20 knot ve üzerindeki rüzgârlı havalarda ise yanaşma/ayırılma manevralarının Liman Başkanlığının izni ile yapılması,

•Ege Gübre terminali basen içerisinde (4-5 ve 7-8 no.lu iskeleler) gemi olmaması durumunda yanaşacak geminin genişliğinin azami 40 metre ile kısıtlanması, bununla birlikte iskele 4-5 te veya iskele 7-8 de gemi olması durumunda basen içerisine yanaşacak olan diğer geminin genişliğinin emniyetli yanaşma mesafesi dikkate alınarak, iskele ile yanaşık olan gemi bordası arasında kalan mesafenin dörtte birinden fazla olmaması,

•Ege Gübre Terminali 7-8 no.lu iskeleye yanaşmak üzere gelen 398 metre boya sahip konteyner gemisinin yanaşma ve ayrılma manevralarında, römorkör manevra emniyeti nedeniyle 4-5 no.lu iskelede yanaşmış geminin olmaması,

•Sunulan Modelleme Raporuna göre Ege Gübre 9-10 no.lu iskeleler için uygulanan yanaşma ve ayrılma manevralarının başarılı değerlendirilmiş ancak 01.08.2018 tarihli ve 1288 sayılı yazı ile Ege Gübre ve ilgili kılavuz teşkilatına hitaplı Liman Başkanlığı talimatında, "Ege Gübre batı iskelesi dış kısmına yanaşacak 366 metre uzunluğundaki gemilerin manevra alanının fiziki durumu dikkate alınarak, her biri en az 30 BP gücünde olmak kaydıyla, toplam 150 BP gücünde 3 römorkörle yanaşıp ayrılma manevralarını yapmaları, 21 Knot üzeri havalarda yanaşma/ayırılma manevralarının Liman Başkanlığının izniyle yapılması belirtilmiştir. Bununla birlikte uzama projesi tamamlandıktan sonra 366 metre üzerindeki gemilerin, manevra alanının fiziki durumu dikkate alındığında, 15 knot ve altındaki rüzgârlı havalarda yapılacak olan yanaşma/ayırılma manevralarında toplamda 240 BP gücünde her yöne çalışan en az 4 römorkörün olması; 15 knot üzerindeki rüzgârlı havalarda yapılacak manevraların Liman Başkanlığının iznine tabi olması,

•Modelleme Raporunda simüle edilmiş gemi kapasitelerinin aşılmaması ve manevra yardımcılara ilişkin değerlere uyulması gerekmektedir.

Tesisin işleyişi için yazılan söz konusu yazısı ekte yer almaktadır.

İZMİR İLİ, ALIAĞA İLÇESİ,
NEMRUT KÖRFEZİ EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş. LİMAN ALANI
İLAVE NAZIM İMAR PLANI ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU
(III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZIM İMAR PLANI)

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü

Sayı : E-10659811-754-28722

Konu : İzmir İli, Aliağa İlçesi, Çakmaklı Köyü,
Kendirli Mevkii, İlave Liman Amaçlı İmar
Planı

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 17.12.2020 tarihli ve 262347 sayılı yazısı.
b) Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünün 08.04.2021 tarihli ve 9823 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazıda, İzmir İli, Aliağa İlçesi, Çakmaklı Köyü, Kendirli Mevkii, Liman Amaçlı Uygulama İmar Planı Değişikliğine ilave yapılmak üzere hazırlanmış olan 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı teklifine ilişkin kurum görüşümüz istenilmiştir.

Konu ile ilgili olarak yapılan inceleme neticesinde;

- Bahse konu, İzmir İli, Aliağa İlçesi, Çakmaklı Köyü, Kendirli Mevkii İlave Liman Amaçlı Nazım İmar Planı'nın hayata geçirileceği alanda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 25.12.2012 tarih ve 19757 sayılı yazı ile onaylanan 1/1000 ölçekli İmar Planının bulunduğu, Uygulama Projelerinin mülga DLHİ Genel Müdürlüğünün 11.01.2007 tarih ve 417 sayılı yazısı ile onaylandığı,
- İmar planı değişikliği yapılması düşünülen Ege Gübre San. A.Ş. 'ye ait tesisin kuzeyinde bulunan Nemport Liman İşletmeleri tarafından yapılması planlanan liman büyüme projesi ile ilgili Liman Amaçlı İlave İmar Planının onaylanmış olduğu,
- Bahse konu İmar planı teklifi mevcut iskelelerin her birinin 100'er metre uzatılması ile 321.000 m²'lik liman alanının 7.000 m² artırılarak 328.000 m²'lik bir alana çıkartılacağı ayrıca "İskele Kapasite Artışı ve Dip Taraması Projesi" ile liman sahasında toplamda 106.100 m²'lik alanda 394.000 m²'lük dip taraması faaliyetinin planlandığı,
- Yapımı planlanan iskelenin Nemrut Körfezinin güneyinde yer aldığı ve kuzeyinde İmar plan değişikliği ile büyüme projesi onaylanan Nemport Liman tesisinin bulunduğu, projelerin tamamlanmasına müteakip her iki iskele arasında en yakın mesafenin takribi 295 metre olacağı, tesisin batısında bulunan İDÇ liman tesisi ile olan en uzak mesafenin mevcut durumda yaklaşık 230 metre iken proje sonrasında yaklaşık olarak 239 metreye kadar çıkmış olacağı, en yakın mesafenin ise değişmeyeceği ve 153 metre olarak sabit kalacağı,
- Dokuz Eylül Üniversitesi Denizcilik Fakültesi tarafından hazırlanan Köprüüstü Simülasyonu Modelleme Raporuna göre;

1. Nemport 6-7 no.lu iskeleye yanaşma manevrasını içeren senaryolarda (Senaryo 2 ve 4), her yöne çalışır en az 4 adet 60 ton çekme kuvvetindeki römorkörlerin özellikle 20 knot ve üzeri NE yönlü rüzgârlı havada yetersiz kalabileceğinin görüldüğü ve eş güç ve tipteki beşinci bir römorkörün emniyet amaçlı gemi bordasında hazır bekletilmesinin tavsiye edildiği,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: AB07E1E4-7C58-4FB1-9903-1996DBC69769
Hakkı Turaylıç Caddesi No:5 06338 Emek / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 203 10 00 Belgegeçer: 0312 231 42 87
e-posta: tersaneler.kiyiyapilari@udhb.gov.tr

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/udhb-ebys>

Bilgi için: Osman KOCATAŞ
Denizcilik Sörvey Mühendisi

İZMİR İLİ, ALIĞA İLÇESİ,
NEMRUT KÖRFEZİ EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş. LİMAN ALANI
İLAVE NAZIM İMAR PLANI ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU
(III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZIM İMAR PLANI)

2. Ege Gübre 1-2-3 no.lu iskelelere yanaşma manevrasını içeren senaryolarda (Senaryo 1 ve 3), Ege Gübre ile Nempört tesisleri arasında kalan manevra sahasının derinlikleri nedeniyle risk içerebileceği ve detaylı batimetri yapıldıktan sonra ayrıca incelenmesi gerektiğinin belirtildiği,
3. Ege Gübre 2-3 no.lu iskelelere yanaşma manevrasını içeren senaryolarda (Senaryo 6 ve 7), özellikle 25 knot ve üzeri NE yönlü rüzgâr etkisi altında yalnızca kuzey yönlü yaklaşım manevrasının başarılı olduğu (senaryo 7), bununla birlikte risklerin olduğunun belirtildiği, hatta manevra çeşitlerine göre iskeleye vurma ihtimalinin de olduğu görülmüştür (senaryo 6). Bu itibarla 290 metre boyundaki dökme yük gemisi ile 25 knot ve üzeri rüzgârlı havalarda iskeleye yapılacak olan yanaşma manevralarının riskli değerlendirildiği,
4. Ege Gübre 4-5 ve 7-8 no.lu iskelelere yanaşma manevrasını içeren senaryolarda (Senaryo 9 ve 10), yanaştırılmak istenen geminin basen alanına tam olarak girişi sağlanırken bordadan bağlı römorkörlerin yanaşık halde bulunan gemiye 1 metreye kadar yaklaştığı tespit edilmiş olup, yanaşma manevrasının tamamlandığı ancak gerçek koşullarda manevra sahasının römorkörler açısından risk oluşturacağından bahisle, mevcut yanaşma manevralarının tehlikeli olarak değerlendirildiği,
5. Ege Gübre 5 ve 7-8 no.lu iskelelerden yanaşma ve ayrılmayı içeren manevralarda (senaryo 11 ve 16), gerçek koşullar altında römorkörler açısından yüksek tehlike içeren manevraların sınırlandırılması gerektiğinin değerlendirildiği (senaryo 11), römorkörler için yeterli emniyetli mesafenin olmadığı ve yanaşık halde bulunan diğer gemi için risk oluşturduğunun belirtildiği,
6. Ege Gübre terminali uzatma projesinin oluşturduğu derin basen içerisinde her yanaşma manevrası yapacak geminin 4B genişlik ölçütüne uygun bir manevra koridoru oluşturabilmesi durumunda manevra alanının matematiksel olarak emniyetli olacağı değerlendirileceğinin belirtildiği,
7. Hazırlanan köprüüstü simülasyonu modelleme raporunda, tesiste 2-3 no.lu iskelelere yanaşacak olan gemilerin emniyetli manevraları için Nempört iskeleleri önündeki derinlikler de dâhil olmak üzere Ege Gübre iskelesi ile Nempört iskelesi arasında kalan deniz alanının detaylı batimetrisinin yapılması gerektiği ve ayrıca bu iskeleleri kullanacak gemilerin manevra emniyeti için derinlik değerleri dikkate alınarak draft sınırlamasının uygulanabileceğinin belirtildiği,
8. Nemrut Körfezi içerisinde 368-400 metre arasındaki tam boya sahip konteyner gemilerinin 15 knot ve üstü rüzgâr etkisi altında gerçekleştirecekleri yanaşma ve ayrılma manevralarında aktif olarak kullanılacak her yön çalışır en az dört adet 60 ton çekme kuvvetinde römorkörlerle manevra yapılması, bununla birlikte 20 knot ve üstü rüzgâr etkisi altında gerçekleştirecekleri yanaşma ve ayrılma manevralarında aktif olarak kullanılacak her yön çalışır en az dört adet 60 tonluk römorkörün yetersiz kalabileceğinin görülmesi sebebiyle eş güç ve tipteki beşinci bir römorkörün gemi bordasında emniyet amacıyla hazır olarak bulundurulmasının gerektiğinin belirtildiği,
9. Ege Gübre Terminali 4-5 ve 7-8 numaralı yanaşma yerleri için tesise yanaşacak en büyük tasarım gemisinin 40 metre genişliğindeki gemi ile sınırlandırılması, bununla birlikte Modelleme Raporu sonuç kısmında "Ege Gübre Terminali 7-8 no.lu iskeleye yanaşmak üzere gelen 398 metre boya sahip konteyner gemisinin yanaşma ve ayrılma manevralarında, römorkör manevra emniyeti nedeniyle 4-5 no.lu iskelede yanaşmış geminin olmaması gerektiğinin belirtildiği,
10. Ege Gübre Terminali 2-3 numaralı yanaşma yerleri için tasarım gemisi LOA 290 metre, 200.000 DWT dökme yük gemisinin yaklaşım koridorundaki su derinliğinin en az 20 - 21 metre olması gerektiği, 2 ve 3 yanaşma yerine paralel olarak en az 175 metre açığa kadar bu derinliğin sağlanması gerektiğinin belirtildiği,
11. Yine modelleme raporuna göre bölgedeki dalga yükseklikleri açısından yapılan değerlendirmelerde; bölgede yapılmış bir dalga yüksekliği ölçüm çalışmasına rastlanılmadığı ancak çeşitli standartlar referans alınarak yapılan değerlendirmeler sonucunda bölgede diğer yönlerden esebilecek rüzgarların oluşturabileceği dalga yüksekliğinin önemsiz değerlerde

Doğrulama Kodu: AB07E1E4-7C58-4FB1-9903-1996DBC69769
Hakkı Turaylıç Caddesi No:5 06338 Emek / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 203 10 00 Belgegeçer: 0312 231 42 87
e-posta: tersaneler.kiyiyapilari@udhb.gov.tr

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/udhb-ebys>

Bilgi için: Osman KOCATAŞ
Denizcilik Sörvey Mühendisi

İZMİR İLİ, ALIAĞA İLÇESİ,
NEMRUT KÖRFEZİ EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş. LİMAN ALANI
İLAVE NAZIM İMAR PLANI ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU
(III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZIM İMAR PLANI)

oluşacağı, W-NW yönlü dalgaların yılda toplam 2 gün oluşabileceğinin belirtildiği, bu kapsamda yapılan simülasyon senaryo uygulamalarında dalga yüksekliği için römorkörlerin çalışabileceği ve uluslararası kabul görmüş olduğu belirtilen üst limit değeri olan 1,5 metre dalga yüksekliği referans alınmış olup, planlanan terminal uzatma projesinin meteorolojik açıdan batılı rüzgârların dalga oluşturması muhtemel bir konumda olduğu ve bu nedenle dalga yüksekliğinin 1,5 metreye geldiği durumlarda öncelikle bağlama kollarının çözülmesi gerektiğinin belirtildiği,

12. Bununla birlikte tesise ait, bir önceki büyüme projesi kapsamında Dokuz Eylül Üniversitesi tarafından 2019 yılında hazırlanan Köprüüstü Simülasyonu Modelleme Raporuna göre kullanılan gemilerin ebatları (boy 366 metre en 51,2 metre) daha küçük olmasına rağmen basen içerisindeki (4-5 ve 7-8 no.lu iskeleler) yanaşma ve ayrılma manevralarının yüksek riskli değerlendirildiği,
13. İlgili (b) yazıda söz konusu planların onaylanmasında yatırımlarımız açısından sakınca bulunmadığının bildirildiği,

hususları tespit edilmiştir.

Yukarıdaki tespitler ışığında;

- Ege Gübre 1,2 ve 3 no.lu iskelelere yapılacak manevralar için Ege Gübre ile Nemport limanları arasında kalan manevra koridorundaki derinliklerin yetersiz olduğu, bu sebeple kapsamlı bir batimetri çalışmasının yapılması gerektiği, ayrıca adı geçen iskelelere yanaşabilecek en büyük tasarım gemisi için modelleme raporunda belirtilen derinliklere ulaşılması, aksi halde bu iskelelere yanaşacak gemiler için draft sınırlaması uygulamasının yapılması,
- Hali hazırda Ege gübre 1 no.lu iskelede Petrol/Ürün Tankeri, Amonyak yükü taşıyan sıvılaştırılmış gaz gemisi (LPG) ve Kimyasal Tankerlerin yanaşarak tahmil tahliye operasyonları gerçekleştirdiği ve iskele üzerinde bu operasyonların temini amacıyla boru devrelerinin bulunduğu; bu kapsamda tesisin 2 ve 3 no.lu iskelelerine yanaşacak gemilerin pruva hattının iskele üzerinde bulunan bahsi geçen boru devrelerini geçmemesi,
- Ege Gübre 2-3 no.lu iskelelere 398 metre boyundaki konteyner gemilerinin yanaşma manevralarında; Nemport ve Ege Gübre iskelelerinde herhangi bir gemi olmamasına rağmen emniyetli manevra koridoru genişliğinin dışında sancak ve iskelede 35'er metrelik mesafe kaldığı, bu itibarla gerçek koşullar altında rüzgâr nedeniyle yaşanabilecek düşmeler de dikkate alınarak tesiste 2-3 no.lu iskelelere yanaşacak olan 398 metre boyundaki en büyük tasarım gemisi için dar alanlarda yüksek risk içereceği, bu boyuttaki gemiler için bu alanın kullanılmaması,
- Ege Gübre 2-3 no.lu iskelelere 290 metre boyundaki dökme yük gemilerinin 20 knot'a kadar olan rüzgârlı havalarda toplamda 240 BP gücünde her yöne çalışan en az 4 römorkörle yanaşma/ayrılma manevralarının yapabileceği, 20 knot ve üzerindeki rüzgârlı havalarda ise yanaşma/ayrılma manevralarının Liman Başkanlığının izni ile yapılması,
- Ege Gübre terminali basen içerisinde (4-5 ve 7-8 no.lu iskeleler) gemi olmaması durumunda yanaşacak geminin genişliğinin azami 40 metre ile kısıtlanması, bununla birlikte iskele 4-5 te veya iskele 7-8 de gemi olması durumunda basen içerisine yanaşacak olan diğer geminin genişliğinin emniyetli yanaşma mesafesi dikkate alınarak, iskele ile yanaşık olan gemi bordası arasında kalan mesafenin dörtte birinden fazla olmaması,
- Ege Gübre Terminali 7-8 no.lu iskeleye yanaşmak üzere gelen 398 metre boya sahip konteyner gemisinin yanaşma ve ayrılma manevralarında, römorkör manevra emniyeti nedeniyle 4-5 no.lu iskelede yanaşmış geminin olmaması,
- Sunulan Modelleme Raporuna göre Ege Gübre 9-10 no.lu iskeleler için uygulanan yanaşma ve ayrılma manevralarının başarılı değerlendirilmiş ancak 01.08.2018 tarihli ve 1288 sayılı yazı ile Ege Gübre ve ilgili kılavuz teşkilatına hitaplı Liman Başkanlığı talimatında, "Ege Gübre batı

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: AB07E1E4-7C58-4FB1-9903-1996DBC69769

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/udb-ebys>

Hakkı Turaylıç Caddesi No:5 06338 Emek / Çankaya / ANKARA
Telefon: 0312 203 10 00 Belgegeçer: 0312 231 42 87
e-posta: tersaneler.kiyiyapilari@udhb.gov.tr

Bilgi için: Osman KOCATAŞ
Denizcilik Sörvey Mühendisi

İZMİR İLİ, ALİAĞA İLÇESİ,
NEMRUT KÖRFEZİ EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş. LİMAN ALANI
İLAVE NAZIM İMAR PLANI ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU
(III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZIM İMAR PLANI)

iskelesi dış kısmına yanaşacak 366 metre uzunluğundaki gemilerin manevra alanının fiziki durumu dikkate alınarak, her biri en az 30 BP gücünde olmak kaydıyla, toplam 150 BP gücünde 3 römorkörle yanaşıp ayrılma manevralarını yapmaları, 21 Knot üzeri havalarda yanaşma/ayrılma manevralarının Liman Başkanlığının izniyle yapılması belirtilmiştir. Bununla birlikte uzama projesi tamamlandıktan sonra 366 metre üzerindeki gemilerin, manevra alanının fiziki durumu dikkate alındığında, 15 knot ve altındaki rüzgârlı havalarda yapılacak olan yanaşma/ayrılma manevralarında toplamda 240 BP gücünde her yöne çalışan en az 4 römorkörün olması, 15 knot üzerindeki rüzgârlı havalarda yapılacak manevraların Liman Başkanlığının iznine tabii olması,

- Modelleme Raporunda simüle edilmiş gemi kapasitelerinin aşılmaması ve manevra yardımcılarının ilişkin değerlere uyulması,

gerektiği hususları değerlendirilmiştir.

Bu itibarla; yukarıda belirtilen hususlar kapsamında belirlenmiş şartlara ve kısıtlamalara uyulması kaydıyla, ilgi (a) yazıya konu imar planı teklifi, 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Selim DURSUN
Bakan a.
Bakan Yardımcısı

Dağıtım:

Gereği:

Çevre ve Şehircilik Bakanlığına
(Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü)
Aliağa Liman Başkanlığına

Bilgi:

Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğüne

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: AB07E1E4-7C58-4FB1-9903-1996DBC69769 Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/uah-ebys>
Hakkı Turaylıç Caddesi No:5 06338 Emek / Çankaya / ANKARA Bilgi için: Osman KOCATAŞ
Telefon: 0312 203 10 00 Belgegeçer: 0312 231 42 87 Denizcilik Sorvey Mühendisi
e-posta: tersaneler.kiyiyapilari@udhb.gov.tr

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Tersaneler ve Kıyı Yapıları Genel Müdürlüğü'nün 28722 Sayılı Yazısı

İZMİR İLİ, ALİAĞA İLÇESİ,
NEMRUT KÖRFEZİ EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş. LİMAN ALANI
İLAVE NAZIM İMAR PLANI ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU
(III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZIM İMAR PLANI)

İZMİR İLİ, ALIĞA İLÇESİ,
NEMRUT KÖRFEZİ EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş. LİMAN ALANI
İLAVE NAZIM İMAR PLANI ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU
(III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZIM İMAR PLANI)

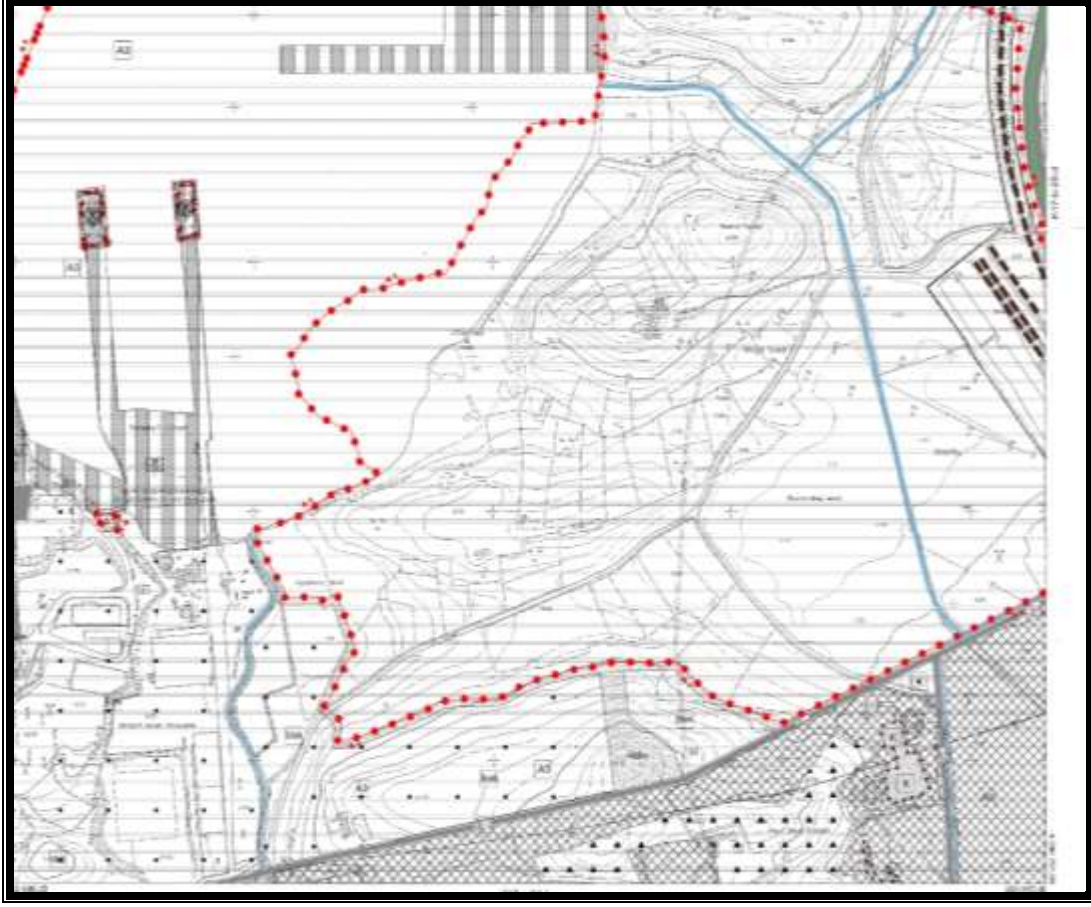
Tablo 1: Planlama Alanı Alan Dağılım Tablosu

ADI	ALAN(m ²)
İskele	7000
TOPLAM	7000

Tablo 2: Planlama Alanı Koordinat Tablosu

Nokta Adı (Alan)	UTM ED-50 (6 Derece)		WGS-84		
	Y	X	ENLEM	BOYLAM	
Mevcut İskelelere Ait Koordinatlar	1	493892.666	4290506.955	38.76157039	26.92692566
	2	493732.514	4290510.246	38.76160033	26.92738427
	3	493760.323	4290173.539	38.75856624	26.92770741
	4	493806.974	4290176.642	38.75859454	26.92824431
	5	493921.960	4290165.531	38.75849521	26.92956782
	6	493891.631	4290524.231	38.76172749	26.92921556
	7	493921.513	4290526.758	38.76175047	26.92955947
	8	493974.327	4289902.127	38.75612187	26.93017284
	9	493962.015	4289901.265	38.75611401	26.93003115
	10	493937.353	4289896.528	38.75607115	26.92974736
	11	493907.736	4289894.296	38.75605083	26.92940652
	12	493871.967	4289891.466	38.75602508	26.92899488
	13	493840.118	4289904.314	38.75614064	26.92862822
	14	493832.333	4289909.922	38.75619112	26.92853857
	15	493825.856	4289917.654	38.75626076	26.92846396
	16	493818.136	4289926.883	38.75634387	26.92837503
	17	493805.478	4289949.487	38.75654748	26.92822914
	18	493793.483	4289963.109	38.75667015	26.92809097
	19	493771.807	4289970.477	38.75673640	26.92784143
	20	493769.827	4290033.845	38.75730743	26.92781807
	21	493780.341	4290028.678	38.75726095	26.92793912
	22	493722.823	4290141.811	38.75828005	26.92727610
İskele 2	1	493684.438	4290606.577	38.76246809	26.92683004
	2	493724.287	4290609.868	38.76249804	26.92728867
	3	493732.514	4290510.246	38.76160033	26.92738427
	4	493892.666	4290506.955	38.76157039	26.92692566
İskele 1	5	493883.210	4290623.837	38.76262504	26.92911774
	6	493913.091	4290626.363	38.76264802	26.92946165
	7	493921.513	4290526.758	38.76175047	26.92955947
	8	493891.631	4290524.231	38.76172749	26.92921556

İZMİR İLİ, ALIAĞA İLÇESİ,
NEMRUT KÖRFEZİ EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş. LİMAN ALANI
İLAVE NAZİM İMAR PLANI ARAŞTIRMA VE AÇIKLAMA RAPORU
(III. DERECE ARKEOLOJİK SİT ALANI KORUMA AMAÇLI NAZİM İMAR PLANI)

Şekil 1: Nazım İmar Planı Şeması

KAYNAKLAR:

- 1-PRD Çevre Yatırımları Planlama ve İnşaat Ltd. Şti., Ankara, 2015, *İskele Kapasite Artışı Projesi Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası*
- 3- Zem-Son Mühendislik Jeolojik Araştırma İnş. San. Tic. Ltd. Şti., Aralık 2015, *İzmir İli, Aliağa İlçesi, Çakmaklı Köyü, Nemrut Körfezi'nde Yer Alan "İskele Uzatılması Amaçlı" 1/5000 Ölçekli K17-B-24-C Pafta ve 1/1000 Ölçekli K17-B-24-C-4-A Paftasında Kalan 9896.512m²'lik Alana Ait 1/5000 Nazım İmar Planına Esas ve 1/1000 Uygulama İmar Planına Esas Jeolojik-Jeoteknik Etüt Raporu*

KYME ANTİK KENTİ ARKEOLOJİK İNCELEME RAPORU

Koruma amaçlı imar planı yapılmak istenen alan İzmir ili, Aliğa ilçesi, Çakmaklı mahallesi sınırları içerisinde İzmir-Çanakkale Karayolu üzerinde Aliğa'ya gelmeden, Aliğa'ya gelmeden 6 km. güneyde bulunur.

Günümüzde Nemrut koyu mevkiinde yer alan iki tepe arasında konumlanan Kyme antik kenti antik çağda Aiolis Bölgesi sınırları içerisinde kalmaktadır. Antik yazarların aktarımlarına göre Aioller, bölgeye MÖ 1120-1050 yılları arasında Kıta Yunanistan'ın Thessalia ve Boiotia bölgelerinden, kuzeybatı Anadolu topraklarına göç etmişlerdir. Kyme adının Pitane, Myrina ve Smyrna adları gibi bir Amazon savaşçıdan geldiği düşünülmektedir.

Strabon, Kyme'den bahsederken Aiol kentlerinin en büyüğü olarak tanımlar ve Lesbos'la birlikte otuza yakın kentin metropolisi konumunda olduğunu aktarır. Aiolis coğrafyasının diğer büyük kentleri gibi Kyme de deniz kenarında bir liman şehri olmasına rağmen kara ticaretine yönelmiştir. Strabon, bunu destekler bir şekilde, Kymeliler'in kentin kuruluşundan ancak 300 yıl sonra liman gelirleriyle ilgili düzenleme yapmayı "akıl edebildiklerinden" bahseder. Buna rağmen Kymeliler, denizcilik ve deniz ticaretinde önemli bir gelişme göstererek denizde güç kazandılar.

Kentin kuruluşu Bizans tarihçisi Eusebios tarafından MÖ 1120 olarak aktarılır, fakat kentte yapılan araştırmalar sonucunda şu ana kadar elde edilen veriler MÖ 8. yüzyıldan önceye gitmemektedir. Kyme, MÖ 6. yüzyılın ortalarında çoğu Batı Anadolu kenti gibi Pers egemenliği altına girmiştir. Kyme'nin antik kaynaklardan elde edilen bilgiler ve günümüzde açığa çıkarılan arkeolojik buluntular ışığında, arkaik dönemde ekonomik açıdan çok geliştiği bilinmektedir ve sikke basan ilk şehirlerden biri olduğu anlaşılmaktadır.

Klasik dönemde (İ.Ö. 450-323) Aiolis Birliği'nin lideri olması sonrasında Atina Birliği üyesi olan Kyme, Ege şehirlerinin politik tablosu içinde önemli bir yere sahip olmuştur

ve İ.Ö. 4. yüzyılın ikinci yarısında dikkat çeken bir ticaret merkezidir. Büyük İskender'in Apollon Tapınağı'na bronz bir şamdan hediye etmiş olması da kentin bu önemine işaret etmektedir. Hellenistik Dönemde (İ.Ö. 323-31) kentte bazı önemli anıtların: tiyatro, iki tepe arasındaki düzlüğe inşa edilen görkemli sur duvarları, kıyıdaki portik, güney tepedeki yerleşim alanı, mendireğin genişletilmesi gibi bazı önemli anıtların inşasıyla birlikte yeniden düzenlemeye gidilmiştir. Bu dönemde de önemli bir ticari merkezdir.

MÖ 4. yüzyılın sonlarına doğru Pers himayesi altında kalan Kyme antik kenti, MÖ 334'den itibaren Makedon hâkimiyetine girmiştir. Bu döneme ilişkin yazılı kaynaklar aracılığıyla, Büyük İskender'in Apollon Tapınağı'na bronz bir şamdan hediye ettiği aktarılır, fakat kentte şu ana kadar yapılan çalışmalarda Apollon Tapınağı'na ait herhangi bir arkeolojik veriye ulaşılamamıştır. Kyme, İskender'in ölümüyle MÖ 305'de Antigonos'un, MÖ 301'de Lysimakhos'un, MÖ 281'de Seleukos hâkimiyeti altında yaşamaya devam etmiştir. MÖ 129 yılında ise Roma egemenliği kente hakim olmuştur

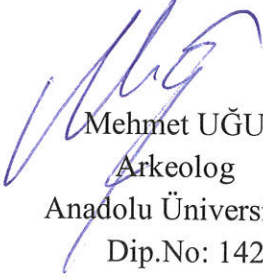
MS 17 yılında tüm Batı Anadolu kentlerini etkileyen deprem meydana gelmiştir ve Kyme o dönemde Roma İmparatoru Tiberius'un yardım ettiği kentlerden biridir. Hıristiyanlığın resmi olarak kabulüyle birlikte kent, bölgenin piskoposluk merkezi olmuştur. Kentte yapılan araştırmalarda MS 12. yüzyıla kadar yaşamın devam ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Kyme antik kenti içerisinde günümüzde çok önemli yapılar ortaya çıkarılmış olup kentin ne kadar zengin bir sosyal yapıya sahip olduğunu bir kez daha ispatlar. Bunlardan en önemlisi bugün halen sular altında kalıntıları görülebilen mendireklerdir. Kyme'nin bir liman kenti olması münasebetiyle limanı koruduğu anlaşılan bu mendireklerin M.Ö. 4. Yüzyıla tarihlendiği değerlendirilmektedir. Diğer önemli buluntulardan olan sütunlu cadde M.S. 4. Yüzyıla tarihlendirilmekte olup şehrin ana caddesi niteliğindedir. Büyük mermer ve granit bloklarla oluşturulmuş bu caddenin iki kenarının sütunlu revaklarla kaplı olduğu düşünülmektedir. Son yıllarda ortaya çıkartılan diğer önemli bir yapı ise kent tiyatrosudur.

Roma dönemine tarihlenen bu yapının oturma sıralarının ana kayaya oyulduğu görülebilmektedir.

Kentin diğer önemli yapıları ise antik kentin M.S. 13. yüzyıla kadar işlev gören limanının koruma amaçlı yapılan ortaçağ kalesi, 1925 yılında ilk izlerine rastlanan İsis kutsal alanı, Güney tepesi konut bölgesidir. Ayrıca halen bu zengin kentin diğer alanlarında ne için kullanıldığı bilinmeyen ve gün yüzüne çıkartılmayı bekleyen büyük yapı izleri görülmektedir. Son yıllarda yapılan çalışmalarla Kyme Antik Kentinin Anadolu'nun geçmişine ışık yutan en önemli yerleşim yerlerinden biri olduğunu ispatlar niteliktedir.

İlgili kurul kararı gereği koordinatları belirlenen alanda hazırlanan 1/5000- 1/1000 ölçekli Koruma Amaçlı İmar Planları ilgili kurul kararlarına ve mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlandığı kanaatindeyiz.

Mehmet UĞUR
Arkeolog
Anadolu Üniversitesi
Dip.No: 1425

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
ANKARA

12.10.2020

MEZUN BELGESİ

T.C. Kimlik No : 42811526706
Adı Soyadı : MEHMET UĞUR
Baba Adı : HASAN URAL
Anne Adı : ÇİDEM
Doğum Tarihi : 21.01.1978
Program : ANADOLU ÜNİVERSİTESİ/EDEBİYAT FAKÜLTESİ/ARKEOLOJİ
Diploma No : 42811526706
Diploma Notu : 2.67 / 4
Mezuniyet Tarihi : 22.07.1999
Durum : MEZUNİYET

İLGİLİ MAKAMA

Anadolu Üniversitesi tarafından kimlik ve mezun bilgileri bildirilen Mehmet Uğur yukarıda belirtilen programdan mezun olmuştur.

* Yukarıdaki yazılı bilgilere ilişkin tereddüt yaşanması halinde ilgili yükseköğretim kurumunun öğrenci işlerinden sorumlu birimine başvurulması gerekmektedir.

Bu belgenin doğruluğunu barkod numarası ile <https://www.turkiye.gov.tr/belge-dogrulama> adresinden, mobil cihazlarınıza yükleyeceğiniz e-Devlet Kapısına ait Barkodlu Belge Doğrulama veya YÖK Mobil uygulaması vasıtası ile yandaki karekod okutularak kontrol edilebilir.

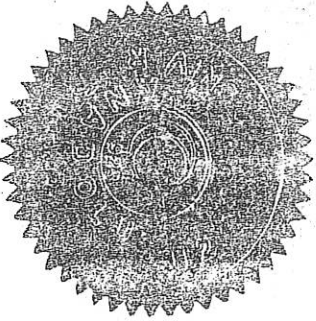
ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ

İsmail DİPLOMASI

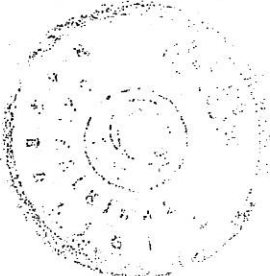
M. Mehmet Akın

Edebiyat Fakültesi'nin dört yıl süreli Arkeoloji Bölümü Klasik Arkeoloji Anabilim
Dalındaki öğrenimini 22.01.1999 tarihinde başarı ile tamamlayarak, bu diploması almaya
hak kazanmıştır.

Prof. Dr. İhsan GÜNEŞ
DEKAN

Prof. Dr. Engin ATAÇ
REKTÖR

T. C.
SEFERİHALİOĞLU NOTERLERİ

1980 tarihindeki suretleri, ibraz edilen aslına
ve ilgisiz tezaatların ibrazına ait delillerle
zihnen nüshalanmış ve imzalanmıştır.
SEFERİHALİOĞLU NOTERLERİ
2005

27 OCAK 2005

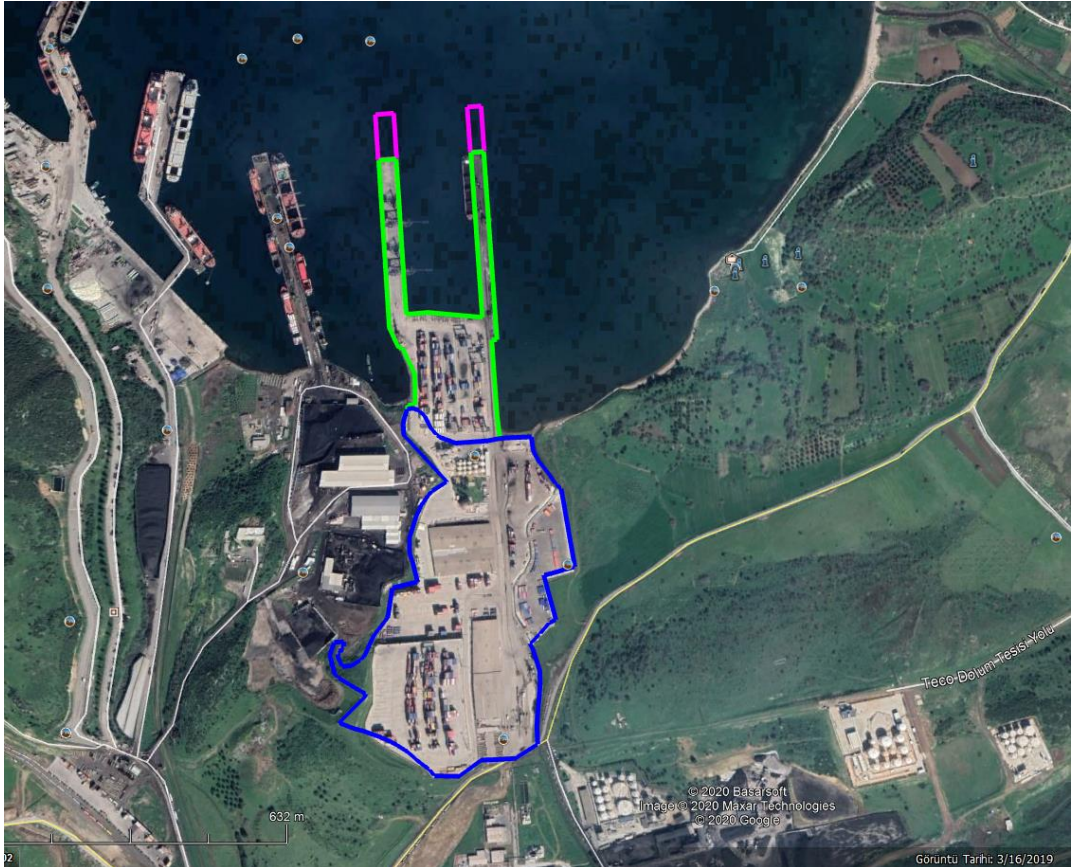
2005
27 OCAK 2005

EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş. İSKELE KAPASİTE ARTIŞI VE DİP TARAMASI PROJESİ

EMRE KAYNAK
REST. YÜKSEK MİMAR

İzmir İli, Aliağa ilçesi Çakmaklı köyü sınırları içinde kalan ve Ege Gübre Sanayi A.Ş.'nin kullanımındaki "Münhasıran Liman" faaliyeti alanının, artan talepler ve gemilerin büyüklüğü sebebiyle kapasite artışı yapılarak, artan dış ticaret talebine cevap verebilmesi, gemi yanaşma sahasını artırarak limanda yığılmalara engel olunması planlanmıştır. Bu kapsamda söz konusu limanda yer alan iskelelerin her birinin 100'er metre kuzey yönünde uzatılması planlanmıştır. Söz konusu genişleme ile mevcut iskelelerin her biri 100er mt uzatılarak (35mt x 100mt) 3500 m²'lik ek kullanım alanı kazandırılacaktır. Uygulama sonrasında 321.000 m²'lik liman alanı 7.000 m² artarak 328.000 m² olacaktır.

Liman iskele alanının ilave edileceği Liman Sahasının geri sahasındaki endüstriyel bölge(Kıyı Kenar Çizgisinin Kara tarafı) İzmir Büyükşehir Belediye Meclisinin 12.06.2015 tarih ve 05/621 sayılı kararı ve İzmir 2 Nolu Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 02.09.2015 tarih, 5624 sayılı kurul kararına istinaden Başkanlık makamınca 22.10.2015 tarihinde onanan Aliağa ilçesi, "Kyme-Bozhöyük 1. ve 3. Derece Arkeolojik Sit Alanları'na ilişkin NİP-2902,2 plan işlem nolu 1/5000 ölçekli Koruma Amaçlı Nazım İmar Planı İlave ve Revizyon sahası içinde kalmaktadır.

Bu çerçevede yapılacak uygulamaların Mimari olarak mevcut Koruma Sahası ile olan ilişkisi ve etkilerini irdelemek için öncelikli olarak mevcut tescile esas KYME kenti incelenmelidir.

Kyme Kenti, Aiolis birliğini oluşturan 12 kent arasında en önemlisi olan (sonradan birliğe katılma Smyrna ile birlikte) Kyme Antik Kenti, İzmir -Çanakkale Karayolu üzerinde, Aliağa'ya gelmeden, Aliağa'nın 6 km güneyinde bulunan Çakmaklı Köyü yakınında deniz kenarında bulunur.

Strabon, Kyme'nin, özellikle Yunan ve Roma Dönemleri'nde, Aiolis Bölgesi'nin en önemli kenti olduğunu "Aiol kentleri içinde en büyük ve en iyi" şeklinde tanımlayarak bize aktarır. Antik kaynaklar, Kyme'nin, bir başka Aiol Bölgesi yerleşimi olan Larissa'nın ele geçirilmesinden sonra Yunan göçmenler tarafından kurulduğunu aktarırlar. Kyme adının Pitane, Myrina ve Smyrna adları gibi bir Amazon savaşıdan geldiği düşünülmektedir.

Aiolis coğrafyasının diğer büyük kentleri gibi Kyme de deniz kenarında bir liman şehri olmasına rağmen kara ticaretine yönelmiştir. Strabon, bunu destekler bir şekilde, Kymeliler'in kentin kuruluşundan ancak 300 yıl sonra liman gelirleriyle ilgili düzenleme yapmayı "akıl edebildiklerinden" bahseder. Buna rağmen Kymeliler, denizcilik ve deniz ticaretinde önemli bir gelişme göstererek denizde güç kazandılar. Pers Dönemi sırasında Kyme Tiranı olan Aristagoras, Pers Kralı Dareios'un M.Ö. 512 yılında Skyth topraklarına düzenlediği sefere Kyme gemileri ile destek verdi. Kserkes'in M.Ö. 480 yılında Yunanistan'ı işgal etmesi sırasında yine Kyme, on beş gemi ile Pers Donanması'na katkıda bulundu. Kyme'nin zengin ve büyük bir şehir olduğunu Delos Birliği'ne yaptığı 9 talentlik muazzam katkıyla anlayabiliriz. Böyle bir tutar, bırakın Kyme'nin komşusu olan Aiol kentlerini, Ephesos (Efes), Teos ve Miletos gibi büyük İon kentlerinin ödediği tutarın da çok üstündedir.

İonia'nın, Yunan dünyasında parlamaya başladığı zamanlarda Aiolis Bölgesi'nin İonia'ya karşı çıkardığı tek rakip Kyme olmuştur. Öyle ki Yunanistan'da yaşamış olan epik ozan Hesiodos, babasının Kyme'den göç ettiğini, dolayısıyla kökenlerinin Kyme olduğunu anlatır. Yine M.Ö. 4. yy'da yaşamış olan tarihçi

Ephoros'da Kymelidir. Bunlara rağmen, diğer bütün Aiol kentleri gibi Kyme de Hellenestik Krallıklar ve Roma egemenliği döneminde tarihin akışını değiştirecek bir olaya karışmamıştır.

Kyme, Klasik Çağ boyunca kendi coğrafyasında bulunan şehirler arasında siyasal konumunu muhafaza etmiştir. Roma Dönemi'nde kente kazandırılan yeni anıtlarla beraber, Kyme'de zanaat faaliyetlerinin yine bu dönemde arttığı gözlemlenir. Geç Roma ve Erken Bizans Dönemleri'nde piskoposluk merkezlerinden biri olmasından dolayı Kyme'nin, bu dönemlerde de önemli bir yerleşim merkezi olduğu anlaşılmaktadır. Yapılan bilimsel çalışmalar, bizlere, Kyme'de yaşamın 13. yy.'a kadar devam ettiğini göstermektedir.

Kyme Antik Kenti'nin ilk olarak, 1429-30 ve 1446 yıllarında İtalyan bir tüccar olan ve ilk epigraflardan ve arkeolojinin öncülerinden kabul edilen Ciriaco de Pizzicollid'Ancona tarafından ziyaret edildiğini yıllıklardan öğreniyoruz. Kyme Antik Kenti'nin bilinmeye başlaması ise Venedik kökenli Levanten bir aile olan Baltazzi'ler ile başlar. Aristide Baltazzi ve oğlu Demostene 1874 yılında şehirdeki ilk kazıları yaparlar. Kentin nekropolünden buldukları ölü eşyalarını 1877 yılında British Museum'a satmışlardır. Fransız arkeologlar Salonen Reinach ve Edmond Pottier Kyme nekropolünde kazı çalışmaları yapmışlardır. Bu kazılar sırasında bulunan bazı eserler Louvre Müzesi'ne, bazılarını ise İstanbul Arkeoloji Müzesi'ne götürmüşlerdir.

Kyme Antik Kenti'nde 20. yy'ın ilk kazısı ise Prag Üniversitesi'nden Arkeolog Antonin Salac ve mimar Neopomucky tarafından 1925 yılında gerçekleştirilmiştir. 1953 yılında Ekrem Akurgal tarafından yapılan sondaj çalışmalarını takriben, Kyme üzerine çalışmalar tekrar hız kazanmıştır. İzmir Arkeoloji Müzesi Müdürü Hasan Tahsin Uçankuş tarafından 1979 - 1981 yılları arasında yapılan kazıları, Vedat İdil ve Sebastiana Lagona'nın başkanlığını yaptığı Türk-İtalyan bilim insanları tarafından 1982'den 1984'e kadar çalışmalar yapılmıştır. 1986 yılından 2008 yılına kadar kazıları Sebastiana Lagona devam ettirmiştir. Bu tarihten sonra, Lagona'nın öğrencisi olan, Calabria Üniversitesi öğretim üyesi Antonio La marca kazıları üstlenmiştir.

Tüm bu süreçte kentin yakın çevresinde, 13. yy dan günümüze kadar yerleşim hareketliliği 16.yy da bölgenin 23 kişinin ikamet ettiği sonradan bölgeye ismini verecek olan Ali Ağa'ya ait çiftlik kullanımı görülmektedir. 1800 lü yıllarda bu yerleşimin 62 haneli bir Türk Rum köyü olduğu bilinmektedir. Bölge çevresinde tarım amaçlı kurulan çiftlikler 1935 yıllarından sonra bölgeye Mübadele döneminde Yunanistan ve Bulgaristan'dan getirilen Türklere verilmiştir. Bu süreçte Bosna'dan gelen Türkler Çakmaklı bölgesinde bulunan bir çiftliğe yerleşmiştir. Bu yerleşim günümüzde plan sahasının da bulunduğu Çakmaklı Köyüdür.

Bölge genelinde en önemli gelişme ve hareketlilik 1907 li yıllarda TPAO tarafından kurulması kararlaştırılan rafineri olmuştur.

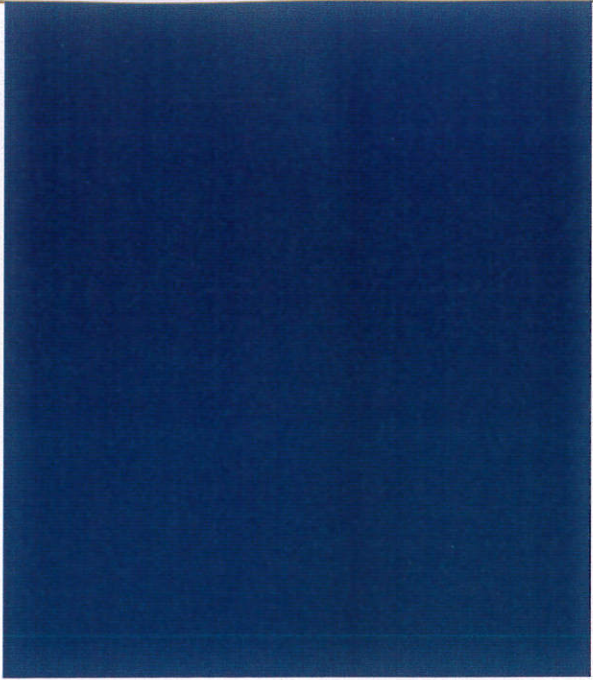
Bu süreçte 14.yy dan günümüze kadar Kyme antik kenti kalıntıları ve civarda bulunan köylerin temelini oluşturan az sayıda çiftlik yerleşimleri hariç mimari olarak etkin bir gelişme görülmemektedir. Günümüzde bu kapsamda görülen az sayıda eser veya yapı köy merkezleri ve Aliğa ilçe merkezinde bulunmaktadır.

Söz konusu tarihsel gelişim incelendiğinde planlanan iskele genişleme sahası çevresinde mimari olarak bahse konu tek yapı grubunun mevcut plan alanının kara tarafında kalan Kyme Antik kentine ait kalıntılar ile kentin nekropolüne ait neolitik höyük kalıntıları olduğu görülmektedir.

Öngörülen İskele uzatma sahası bölgesi çevresinde bulunan en yakın yapılar Kyme Antik kenti mendirekleri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kapsamda yapılması planlanan uygulama sahası, doku, estetik, genel yerleşim ve yapı silüetleri açısından incelendiğinde kıyı hattından uzakta ve söz konusu mendireklerle ilişkilendirilemeyecek bir konumda olduğu görülmektedir. Sahada yapılan incelemelerde önerilen plan düzenlemesinin gerek içinde bulunduğu 3. Derece sit alanı gerek ise yakınında bulunan 1. Derece sit alanı kapsamında bulunan yapılara ve çevresine mimari olarak herhangi bir olumsuz tesiri olmayacağı görülmüştür.

İZMİR 2020

İ.Emre KAYNAK
Rest. Yüksek Mimar

EGE GÜBRE SANAYİ A.Ş. İSKELE KAPASİTE ARTIŞI VE DİP TARAMASI PROJESİ

Sosyal Değerlendirme Raporu

Derya BAL – Sosyolog
Ekim / 2021

Ege Gübre Sanayi A.Ş. tarafından İzmir ili, Aliağa ilçesi sınırları içerisinde mevcut durumda faaliyet gösteren liman tesisinin gemi yanaşma kapasitesinin artırılması amacıyla, limanda yer alan her bir iskelenin mevcut doğrultularında 100'er m uzatılması ve liman sahasında toplamda 106.100 m²'lik alanda 394.000 m³'lük dip taraması faaliyetinin gerçekleştirilmesi adına **“İskele Kapasite Artışı ve Dip Taraması Projesi”**nin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Planlama alanı 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı'na göre I. Derece Sit Alanı olan Kyme Antik Kenti sınırının hemen dışında bulunmakta olup, III. Derece sit alanının içerisinde yer almaktadır.

Planlanan proje alanına en yakın yerleşim yeri Aliağa ilçesinin Çakmaklı (yaklaşık 1,4 km) mahallesidir. 1960'lı yıllarda küçük bir balıkçı köyü olan Aliağa'nın nüfusunda uzun yıllar önemli bir gelişme olmazken, 1980'li yıllardan başlayarak nüfus artışı hızlanmıştır. 1960'da 2860 kişilik bir nüfusa sahip küçük bir bucak olan Aliağa, Demir Çelik ve Petro- Kimya sektörünün ağırlıkta olduğu sanayinin kurulmasıyla birlikte hızla gelişerek, Ege'nin nüfus çeken bir sanayi merkezine dönüşmüştür. 1960 ile 1990 yılları arasında nüfus yüzde 789,2 oranında artmıştır. 2019 tarihi itibarıyla Aliağa ilçesinin nüfusu bir önceki yıla göre %1.65 oranında artarak 96.974 olmuştur. 2009 yılında 63.503 kişi olan Aliağa nüfusu 10 yıl içerisinde yaklaşık %50 artış göstermiştir. Çakmaklı Mahallesi nüfusunun 2013 yılında 696 olan nüfusunun, 2019 yılında 829'a ulaştığı görülmektedir.

TÜPRAŞ, PETKİM, STAR Rafinerisi, ALOSBI gibi dev sanayi üretim tesislerine ve önemli liman işletmelerine ev sahipliği yapan Aliağa'nın nüfusu her yıl olduğu gibi 2019 yılında da artış göstermiştir. Bölgedeki hızlı sanayileşme; hızlı kentleşme, dış göç alma ve nüfusun yoğunlaşmasını doğurmuştur. Özellikle 1960 ile 2000 yılları arasındaki 40 yıl içinde Aliağa'nın nüfusu % 1.350 oranında artış göstermiştir. Aliağa'da, 1960'lara kadar ekonomi tarım ağırlıklıyken 1961 Anayasasıyla birlikte Aliağa “Ağır Sanayi Bölgesi” olarak ilan edilmiş ve sanayi sektörü 1970'lerden itibaren kendini hızla göstermeye başlamıştır. Aliağa, son 15 yılda Türkiye'nin en önemli stratejik enerji üretim, depolama ve dağıtım merkezi haline gelmiştir. Tüpraş ve Petkim gibi makro sanayi kuruluşlarının kurulmasıyla sanayileşme süreci hızlı bir boyut yakalamış, Nemrut limanı'nın kuzeyine yerleşen ülkemizin en büyük Petro-Kimya endüstrisi, Petrol Ofisi ve çeşitli sıvılaştırılmış gaz ve dolun tesisleri, irili-ufaklı ark ocakları ve demir-çelik fabrikalarının kurulması Aliağa'nın sanayi kentine dönüşme sürecini hızlandırmıştır.

Aliağa ilçesinde sanayileşme hareketi ile birlikte tarımsal faaliyetler azalmıştır. Sadece Güzelhisar ve Helvacı ovalarında ve Şakran bölgesinde tarım yapılmaktadır. Aliağa'nın bir sanayi kenti olması tarım ve hayvancılığı olumsuz yönde etkilemiştir. Köylerde yaşayan insanların, sanayi kuruluşlarında çalışmak için ilçe merkezlerine göç etmeleri sürdükçe, hayvancılık da olumsuz yönde etkilenmeye devam etmektedir. Çakmaklı Mahallesi sanayi kuruluşlarına yakınlığı nedeniyle diğer köylerin tersi yönde göç alan ve nüfusu artan bir mahalle konumundadır.

Coğrafi özellikleri bakımından doğal bir balıkçı barınağı olma avantajına sahip olan Aliağa, bu avantajı daha sonra petrol rafinerisi ve buna ait yükleme boşaltma limanlarının kurulmasına bırakmıştır. Bugün ilçede az da olsa halen balıkçılık yapılmaktadır. Aliağa' da her türlü balığın yanı sıra en çok, istavrit, kopez, sarpa ve hamsi çıkmaktadır. Bununla birlikte çipura, levrek, barbun ve mercan gibi balıklar da avlanmaktadır. İlçede 140 adet plakalı balıkçı teknesi bulunmaktadır. Proje alanının yakınında yer alan Çakmaklı Mahallesinde de balıkçı barınağı bulunmakta olup, balıkçılık mahallenin geçim kaynakları arasında yerini korumaktadır. Ayrıca mahallede deniz ürünleri restoranları ve su ürünleri kooperatifi de bulunmaktadır. Mahallenin balıkçılık yaptığı kıyı alanında sanayi müdahalesi söz konusu olmayıp, planlanan projenin de zaten sanayi limanı içerisinde yer almasından dolayı balıkçılık faaliyetlerine bir etkisi beklenmemektedir.

Tarım ve hayvancılığın gelişen sanayinin yanında geri planda kalması, Çakmaklı mahallesinin denize ve limanlara yakınlığı gibi etkenler bu bölgedeki nüfusun büyük kısmının sanayi işletmelerinde istihdam edilmesine yol açmıştır. Nemrut Körfezi'nde özel şirketlere ait yedi iskele bulunmaktadır. HABAŞ, Ege Çelik, Batıçim, İzmir Demir Çelik, Ege Gübre, Petrol Ofisi ve Petkim iskeleleri, ilçeye büyük bir ticari hareketlilik ve istihdam olanağı sağlamaktadır.

Çakmaklı köyünde balıkçılığın sürdürülmesi ve kısıtlı kalan kıyı alanlarına müdahale edilmesini istememeleri nedeniyle Tayfun Liman A.Ş. tarafından Çakmaklı köyü kıyısında yapılması planlanan dolgu alanı, rıhtım ve konteyner terminali, Kızıl burun Mevkiine Ege Çelik Sanayi A.Ş. tarafından ve Urla Makine tarafından planlanan konteynır limanları için ÇED toplantıları düzenlenmiş ancak halkın tepkisi ile karşılaşılmıştır. Toplantıda firma yetkilileri yapacakları yatırımın; çevreye duyarlı ve ülke ekonomisine katkılar sağlayacağını anlatırlarken, Çakmaklı Köyü halkı, köylerinin her tarafının sanayi kuruluşları ile çevrildiğini, söz konusu limanlarında yapılmasıyla nefes alamayacaklarını belirterek yatırımlara karşı

çıkılmışlardır. Ancak Ege Gübre liman kapasitesinin artırılması amacıyla planlanan bu projenin ÇED toplantısında mahalle halkı projeyi istihdam açısından olumlu olarak karşılamıştır. Nitekim proje zaten hali hazırda kurulu bir tesisin deniz tarafında kapasite artışını kapsamaktadır ve bu nedenle, yakınındaki yerleşimler için alan kaybı veya geçim kaynaklarına etkiler anlamında herhangi bir olumsuz etki oluşturmamaktadır.

Hazırlanan ÇED Başvuru Dosyası raporunda belirtildiği üzere, projenin inşaat aşamasında 80 personelin görev olması planlanmaktadır. İşletme aşamasında ise mevcut liman tesisinde istihdam edilen 200 personele ilave edilecek personel ile toplamda 250 personele ulaşılması hedeflenmektedir. Dolayısıyla planlanan projenin istihdama katkıda bulunacağı öngörülmektedir. Mümkün mertebede lokal tedarik kaynaklarından sağlanacak lokal satın alımlar da yine dolaylı olarak tedarik zinciri içerisindeki işletmelerin ekonomik faaliyetleri ve istihdam olanakları açısından da fırsat sağlayabilecektir. Bölgede sanayi yatırımlarının fazla olması ile önemli bir istihdam sağlandığı açıktır, ancak bu durum aynı zamanda Türkiye'nin diğer bölgelerinden (özellikle doğu illerinden) bölgeye iş bulma beklentisiyle önemli bir göç olmasına yol açmaktadır. Ve bu göç eden nüfusun bir kısmı iş bulabilirken, bir kısmı işsizlikle karşı karşıya kalmaktadır. 2007-2014 yılları arasında İzmir il nüfusu %10 artış gösterirken, aynı dönem içerisinde Aliğa nüfusu %39 artış göstermiştir. Bunun sebebi insanların Aliğa'da iş bulma beklentisinin yüksek olmasıdır. Mevcut ekonomi koşullarında işsizlik oranlarının ülke genelinde de yükseldiği de göz önüne alındığında, yapılacak sanayi yatırımlarının istihdam katkıları daha da önem kazanmaktadır.

DERYA BAL

Sosyolog

